

BIBLIJSKA PODJELA RIBA, PTICA I ŽIVOTINJA NA ČISTE I NEČISTE

RIBE

Kompletan spisak riba pogodnih za ljudsku ishranu je suviše dugačak, tako da su ovdje navedene samo najvažnije ČISTE RIBE, koje imaju i *peraja i krljušti* (3. Mojsijeva 11:9, 10).

ČISTE RIBE:

NAZIV NA ENGLISKOM	NAZIV NA SRPSKO-HRVATSKOM
Albacore	albakora, ili tunja
Anchovies	brgljun, inčun
Barracuda	barakuda
Bass	vrsta grgeča
Black fish	crna riba
Bluebill Sunfish	plava mjesečara
Bluefish	plava riba
Bowfin	riba povijenih peraja
Buffalofish	bafalo riba
Butterfish	puterka
Carp	šaran
Characin	karasin
Chubs	klen
Cod	treska
Crappies	vrsta naborane ribe
Croaker	kreštalica
Darter	anhinga, vrsta grgeča u SAD
Flounder	iverak
Fresh water mullet	slatkovodni cipal
Gaby	čavrljarka
Grayling	lipen
Groupers	gruperi
Grunts	roktarica

Haddock	bakalar
Hake	oslić
Halibut	svoja
Herring	heringa
Jack	štuka
Kingfish	kraljevska riba
Mackerel	skuša
Minnow	klen
Mooneye	mjesečevo oko
Mullet	cipal
Needlefish	igla
Perch	smuđ
Pike	štuka
Pilchards	sardina
Red snapper	crvena kornjačica, SAD
Redfish	crvena riba
Salmon	losos
Sardine	sardina
Sea Bass	morski grgeč
Sea-Bull	brancin
Shad	ćepa, lojka
Silver side	srebrna ribica
Smelt	snjetac
Snapper	kornjača
Sole	list
Striped Bass	prugasti grgeč
Sucker	sisarka
Sunfish	mjesečara, bucanj
Surf fish	surferka
Tarpons	tarpon (SAD)
Trouts	pastrmka
Tunas	tunj
Weakfish	slabić
White Fish – see note	bijela riba – vidi napomenu
Yellow Perch	žuti smuđ

NAPOMENA: Vrsta zvana BIJELA RIBA je čista, ali se pod trgovačkom naznakom „bijela riba“ nudi razno riblje meso koje može uključivati nečiste vrste kao što je ajkula.

Neki ljudi koji nijesu kompetentni da sude o ribi misle da neke od navedenih čistih riba nemaju krljušti, ali to nije tačno.

NEČISTE RIBE I MORSKI PLODOVI:

NAZIV NA ENGLISKOM	NAZIV NA SRPSKO-HRVATSKOM
Abalones	školjke
Bullheads	glavoč
Catfish (sheatfish)	som
Clams	školjke
Crabs	rakovi
Crayfish	vrsta raka
Eel	jegulja
Lobster	jastog
Mussel	mušula
Octopus	hobotnica
Oysters	ostriga
Scallop	školjka kapica
Shark	ajkula
Shrimp	škampe
Snails	puževi
Squid	lignje
Sturgeon	jesetra
Swordfish	sabljarka
Whale	kit

PTICE

Koje ptice su pogodne za ljudsku ishranu nalazimo u 3. Mojsijevoj 11:13-19 i 5. Mojsijevoj 14:11-20. Oba teksta naznačavaju spisak ptica koje nijesu za ishranu, i to svega dvadesetak od hiljada koje nalazimo po svijetu. Ove nečiste ptice, međutim, ilustruju karakteristike *svih nečistih ptica*. Pitanje je dakle kako se one razlikuju od čistih. Karakteristike čistih, naravno, određuje **golub** (Luka 2:24 i 3. Mojsijeva 1:14-17) koji je u starozavjetnim vremenima korišten za žrtvu.

Poređenjem razlika između čistih ptica i onih koje su navedene kao nečiste, dolazimo do šest sledećih karakteristika čistih ptica:

1. one ne smiju biti ptice grabljivice;
2. one hvataju hranu kad im se baci u zraku, ali je spuštaju na zemlju, gdje je, ako je to moguće, dijele svojim kljunom prije nego je pojedu, dok bi je nečiste progutale u zraku ili pritisnule jednog nogom na zemlju i rastrgle kljunom;
3. one moraju imati jedan izduženi srednji prednji prst, i zadnji prst;
4. one moraju širiti svoje prste tako da su tri prednja prsta na jednoj strani noge, a zadnji prst na drugoj strani;
5. one moraju imati gušu;
6. one moraju imati mišićni želudac sa dvostrukom opnom koja se može lako rastaviti.

Čiste ptice imaju *sve* navedene karakteristike, a ukoliko jedna ili više njih nedostaje takva ptica je nečista.

ČISTE PTICE:

NAZIV NA ENGLISKOM	NAZIV NA SRPSKO-HRVATSKOM
Dove	golub divlji
Pigeon	golub
Chicken	kokoška
Pheasant	fazan
Quail	prepelica
Partridge	jarebica
Grouse	tetrijeb
Turkey	ćurka

Duck	patka
Geese	guska
all song birds	sve ptice pjevačice

NEČISTE PTICE:

Pored onih koje su navedene u Bibliji, sledeće ptice su takođe nečiste:

NAZIV NA ENGLESKOM	NAZIV NA SRPSKO-HRVATSKOM
Roadrunners	trkačice
Woodpeckers	djetlić
Parrots	papagaj
Swan	labud
Gulls	galeb
All others not specifically listed as clean	sve ostale koje nijesu naznačene kao čiste

ČISTO I NEČISTO MESO I OSTALO

Što se tiče životinja, podjela je vrlo jasna tako da nema nikakvih nedoumica po ovom pitanju. U 3. Mojsijevoj 11:3-8 naglašena je osnovna razlika između čistih i nečistih životinja: čiste su dakle one koje imaju *razdvojene papke i preživaju* (3 stih), a ukoliko im nedostaje makar jedna od te dvije karakteristike riječ je nečistim životinjama (na primjer svinja, zec, kamila...).

Čiste životinje koje se najčešće koriste za ljudsku ishranu su:

NAZIV NA ENGLESKOM	NAZIV NA SRPSKO-HRVATSKOM
Beef	goveče
Sheep	ovca
Goat	koza
Deer	jelen
Roebuck	srna
Antelope	antilopa
Buffalo	američki bafalo

Neke od **nečistih životinja** koje mnogi ljudi koriste za ishranu su:

NAZIV NA ENGLSKOM	NAZIV NA SRPSKO-HRVATSKOM
Pig (boar)	svinja (domaća i divlja) ¹
Rabbit	zec
Horse	konj
Badger	jazavac
Dog	pas
Hyena	hijena
Possum	oposum
Snakes	zmije
Turtles	kornjače
Rats	pacovi
Skunks	smrdljivci
Snales	puževi
Spiders	pauci
Scorpions	škorpije
Lizards	gušteri
Mice	miševi

NAPOMENA: Neke vrste skakavaca navedene su u 3. Mojsijevoj 11:21,22 kao čista hrana (uporedi sa Matej 3:4), ali to mnogim ljudima može biti sporno.

OSTALO

U nečistu hranu takođe se mogu ubrojiti želei koji obično sadrže želatin na bazi svinjetine, svi slani krekeri sa deklaracijom na kojoj stoji da su obogaćeni životinjskom masnoćom (obično mast), i sve drugo sa životinjskim masnoćama.

UKOLIKO STE U NEDOUMICI, IZBJEGAJTE SVE ŠTO NIJE IZRIČITO NAZNAČENO KAO ČISTO.

¹ S obzirom da je svinjetina široko konzumirana, uključujući posebno suhomesnate „specijalitete“, više detalja u kratkom naučnom radu [„Zašto ne treba jesti svinjetinu“](#) (pdf).